

7/32256
G.K.37

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı :15014783-610[1625]- 136137

25.12.2013

Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.10.2013 tarih ve 43452547-120.07-147447-248958 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Alaattin YÜKSEL'in Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih ettiği, Başbakanımızın da kendileri adına koordinatörlüğümde cevaplanmasını tensip ettiği 7/32256 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda açıklanmıştır.

17.08.1999 ve 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların giderilmesi, depremde zarar gören vatandaşlarımızın yaralarının sarılması amacıyla 26.11.1999 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4481 sayılı Kanun ile bir defaya mahsus alınmak üzere ek gelir vergisi, ek kurumlar vergisi, ek motorlu taşıtlar vergisi, ek emlak vergisi, özel işlem vergisi ve özel iletişim vergisi ihdas edilmiştir. Bu vergilerden özel iletişim vergisi aynı Kanunun 8'inci maddesiyle düzenlenmiş olup, 01.12.1999-31.12.2003 tarihleri arasında cep telefonu işletmecileri tarafından verilen hizmetler üzerinden alınan dar kapsamlı, geçici bir vergi olarak konulmuştur.

Ancak, söz konusu verginin yürürlüğe ilk konulduğu tarihteki gerekçesi depreme ilişkin giderlerin karşılanması olsa da, 01.01.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5035 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle değiştirilen 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile Özel İletişim Vergisi, sürekli hale getirilerek elektronik haberleşme hizmetlerinin tamamı verginin kapsamına alınmış ve devamlılığı olan bir genel bütçe gelirine dönüşmüştür.

Bu yeni düzenlemeye göre de; her nevi mobil elektronik haberleşme işletmeciliği kapsamındaki (ön ödemeli kart satışları dahil) tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri %25, radyo ve televizyon yayınlarının uydu platformu ve kablo ortamından iletilmesine ilişkin hizmetleri ile diğer elektronik haberleşme hizmetleri %15, kablolu, kablosuz ve mobil internet servis sağlayıcılığı hizmeti %5 oranında özel iletişim vergisine tabi bulunmaktadır.

4481 sayılı Kanuna göre toplanan vergilerin ve depremle ilgili yapılan harcamaların ödenek ve kaynak bazında dağılımı, şeffaf yönetim anlayışının bir gereği olarak, Bakanlığımızca yayımlanan Yıllık Faaliyet Raporları ile Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından aylık olarak çıkarılan Kamu Hesaplar Bültenlerinde yer almaktadır. Söz konusu süreli yayınlara birimlerin resmi internet (www.gib.gov.tr, www.muhasibat.gov.tr) sitelerinden ulaşmak mümkündür.

Öte yandan, 2011 yılında Van ili ve çevresinde meydana gelen depremler sonrasında bölgedeki ihtiyaçların karşılanmasına yönelik her türlü çalışma yapılarak bütçe imkanları seferber edilmiştir. Bu kapsamda;

- 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan hüküm gereği tefrik edilen afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinden bölgede oluşturulan çadır kent, konteyner kent giderleri ve kamu tesislerinin depremzedeler tarafından kullanılması nedeniyle ortaya çıkan giderler ile 18/05/2012 tarihli ve 28296 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği bir defaya mahsus olmak üzere hak sahibi depremzedelere ödenen 1.250 TL tutarındaki yardım giderleriyle birlikte yaklaşık 552 milyon TL harcama yapılmıştır.
- Depremler sonrasında hak sahiplerinin kalıcı konutlara bir an önce kavuşması için gerekli çalışmalar yürütülmüş ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan konutlar için Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) bütçesinden yaklaşık 2 milyar 362 milyon TL harcama yapılmıştır.
- Bölgede “Evini Yapana Yardım Yöntemi” ile yapımı halen devam eden konut, işyeri ve ahırlara yönelik olarak AFAD Bütçesinden yaklaşık 342 milyon TL kredi mahiyetinde ödeme yapılmıştır.
- Büyük kısmı Milli Eğitim Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçelerinden olmak üzere diğer idare bütçelerinden yapılan harcamalarla birlikte toplam 1 milyar 175 milyon TL harcama yapılmıştır.

Yukarıda belirtilen tutarlara ek olarak, insani yardım ve sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan harcamalar da dikkate alındığında depremin ardından bölge için yapılan harcamalar yaklaşık 5 milyar TL’ye ulaşmaktadır.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kanunda yer alan temel bütçe ilkeleri çerçevesinde tüm gelir ve giderler gayrisafi olarak bütçelerde gösterilmekte ve belli gelirler belli giderlere tahsis edilmemektedir. Bu nedenle, sözkonusu vergi uygulaması nedeniyle elde edilen kaynaklar genel bütçeye gelir olarak kaydedilmekte ve tüm kamu giderlerinin karşılanması için kullanılmaktadır.

Bununla birlikte, 17.08.1999- 12.11.1999 depremleri nedeniyle uluslararası kaynaklardan (uluslararası finans kuruluşları ve hükümetler) sağlanan dış kredilere ilişkin bilgi ekli tabloda açıklanmıştır.

Ayrıca, Tampon Bölge ile ilgili olarak yapılan incelemede Sakarya İli Akyazı İlçesi 2850 m. uzunluğunda ve 150 m. genişliğindeki Tampon Bölgenin İmar Planı Revizyonuna Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu 27.05.2010 tarihinde onaylanmıştır.

Söz konusu raporda jeolojik, jeoteknik (sondaj, arazi ve laboratuvar deneyleri), jeofizik ve ayrıntılı paleosismik çalışmalar yapılarak tampon bölge yeniden değerlendirilmiş olup, fay izinin her iki tarafında 10’ar metre olmak üzere toplam 20 metrelik zon Uygun Olmayan Alan 1.1. (UOA-1.1) olarak belirlenmiştir.

Ülkemizde deprem zararlarının azaltılmasına ilişkin kamu, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör değişik çalışmalar yapmaktadır. 2009 yılında 5902 sayılı Kanun ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’nın (AFAD) kurulmasıyla ülkemizde deprem zararlarının azaltılması için bir yol haritası oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. 5902 sayılı Kanun ile kurulan Deprem Danışma Kurulu’nun üyelerinin koordinesinde başlatılan ve 2011

yılında Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu kararı ile Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (UDSEP-2023) ülkemizde 2023 yılına kadar deprem zararlarının azaltılması çalışmaları için bir yol haritası ve rehber bir belgedir.

UDSEP-2023 3 Ana Eksen, 7 hedef, 29 strateji ve 87 eylemden oluşmaktadır. Toplam 87 eylemin 3 farklı gerçekleştirme dönemi içinde yapılması planlanmakta olup bunlar; Kısa Dönem (2012-2013), Orta Dönem (2012-2017) ve Uzun Dönem (2012-2023) olarak belirlenmiştir. UDSEP-2023'ün gerçekleştirilmesinden sorumlu toplam 13 Sorumlu Kuruluş bulunmakta olup, bu 13 Kurum ve Kuruluş 100'ün üzerinde paydaş ile çalışmalarını yürütmektedir. Burada gerek UDSEP-2023'ün hazırlanmasında, gerekse de uygulanmasında toplumun geniş kesimlerinin katılımını amaçlayan çok paydaşlılık ilkesi ön planda tutulmaktadır.

2023 yılında tamamlanması planlanan UDSEP-2023 ile ülkemizin depremlere dayanıklı bir ülke olması ve toplumun da depremlere dirençlilik konusunda en üst seviyeye ulaşması hedeflenmektedir. Ayrıca bu hedefe ulaşmak için gerekli bilimsel ve teknik çalışmalar UDSEP-2023 içinde eylemler şeklinde tanımlanmış, AFAD Başkanlığının 2012 yılında kurduğu Ulusal Deprem Araştırmaları Programı ile başta üniversiteler olmak üzere araştırma kurumlarının afet risklerinin azaltılması ile ilgili projelerine maddi destek vermeye başlamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

Ek:1 Tablo

17.08.1999 ve 12.11.1999 depremleri nedeniyle uluslararası kaynaklardan (uluslararası finans kuruluşları ve hükümetler) sağlanan dış kredilere ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda listelenmektedir.

Kreditör	Projeler	Anlaşma tarihleri	Döviz	Tutar
Uluslararası Para Fonu (IMF)	- Deprem Acil Yardım Finansmanı	13.10.1999	SDR	361.500.000
Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD)	- Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) - Marmara Depremi Acil Yardım Kredisi (EERL)	23.11.1999	USD	757.530.000
Avrupa Yatırım Bankası (EIB)	- Marmara Depremi Acil Yardım ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRA-1) - Marmara Depremi Acil Yardım ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRA-2)	09.02.2000-02.04.2003 tarihleri arası	EUR	600.000.000
Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (KTKB)	- Deprem Kredisi	04.04.2000	EUR	10.000.000
Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (CEB)	- Marmara Depremi Kredisi	03.08.2000-27.03.2002 tarihleri arası	USD	234.000.000
Belçika Hükümeti	- Deprem Acil Yardım Kredisi	17.01.2000	EUR	3.770.461
Japonya Hükümeti (Japan Bank for International Cooperation - JBIC)	- Marmara Depremi Acil Yardım Kredisi - Deprem Sonrası KOBİ'lerin Desteklenmesi Projesi - İstanbul'daki Köprülerin ve Viyadüklerin Depreme Karşı Güçlendirilmesi	22.12.1999-05.07.2002 tarihleri arası	JPY	63.122.000.000
İspanya Hükümeti	- Deprem Kapsamında Yıkım İşleri	16.04.2001	USD	1.628.337
İslam Kalkınma Bankası (IDB)	- İlköğretim Okulları Yapımı Projesi - Deprem Acil Yardım Kredisi	08.11.2000-22.05.2002 tarihleri arası	USD	90.390.000
Suudi Kalkınma Fonu	- Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinin Finansmanı - Bolu-Düzce-Yalova Karayollarının İyileştirilmesi ve Kalıcı Konutların Bağlantı Yollarının Yapılması - Bolu İçmesuyu Projesi	30.01.2001-15.11.2005 tarihleri arası	SAR	329.000.000
Kuveyt Fonu	- Depremden Zarar Gören Bölgelerdeki Yolların Yeniden Yapımı - Çınarcık-Teşvikiye-Kocadere-Esenköy-Armutlu Kanalizasyon Projeleri - İzmit-Gölcük Yol Projesi	19.02.2001-09.11.2005 tarihleri arası	KWD	32.200.000
Abu Dhabi Fonu	- Kaynarca,Gölkent-Ferizli-Sinanoglu-Söğütü İçmesuyu Projeleri ve Akyazı ve Hendek Kanalizasyon Projeleri - Kalıcı Konutların Karayolu Bağlantı Projesi	02.10.2002-18.05.2005 tarihleri arası	AED	273.014.090